

STAGES OF INFORMATIZATION OF A HIGHER SCHOOL: DEVELOPMENT
OF AN ON-LINE RESOURCE AT S.I. GEORGIEVSKYI CRIMEAN STATE
MEDICAL UNIVERSITY

A.A.Babanin, L.V.Dudar, L.V.Andreieva

Abstract. A highly conceptual model of a system of using on-line information resources (OIR) for the students' independent out-of-class activity has been proposed by specialists of the informative-analytical section of S.I. Georgievskiy Crimean State Medical University at present. The model provides the basis for creating OIE, capable of functioning in different telecommunication educational surroundings and maintaining various scripts of remote training.

Key words: telecommunication educational surroundings, remote training, independent students' work.

S.I. Georgievskiy Crimean State Medical University (Simferopol)

Надійшла до редакції 23.10.2002 року

УДК 378.126:61(477.85)

М.Ю.Коломоєць, І.П.Дищук, І.В.Геруш

**ШЛЯХИ ОПТИМІЗАЦІЇ ПЕРВИННОЇ ПРОФЕСІЙНО-
ПЕДАГОГІЧНОЇ ПІДГОТОВКИ НАУКОВО-ПЕДАГОГІЧНИХ
КАДРІВ (З ДОСВІДУ РОБОТИ ШКОЛИ МОЛОДОГО
ВИКЛАДАЧА БУКОВИНСЬКОЇ ДЕРЖАВНОЇ МЕДИЧНОЇ
АКАДЕМІЇ)**

Буковинська державна медична академія, м. Чернівці

Резюме. Наведено інформацію про нетрадиційний спосіб забезпечення початкової професійно-педагогічної підготовки молодих викладачів, аспірантів, магістрантів, який набуто в Буковинській державній медичній академії, де впродовж двох років функціонує школа молодого викладача. Висвітлені основні завдання, організація роботи цієї школи. Охарактеризовані форми і методи навчання, дано аналіз ефективності її діяльності та перспективи.

Ключові слова: підготовка науково-педагогічних кадрів, організація навчального процесу, педагогіка, психологія, методика викладання.

Впродовж трьох років у Буковинській державній медичній академії функціонує школа молодого викладача. Організація такої школи обумовлена тим, що викладацький склад академії постійно поповнюється з числа аспірантів, клінічних ординаторів, практичних лікарів, які не мають педагогічної підготовки, умінь і навичок проведення практичних та семінарських занять, відчувають певні труднощі як методичного, так і методологічного характеру. Використання методичних матеріалів, створених на профільних кафедрах досвідченими викладачами, не завжди дають позитивний результат. Захист кандидатської, а інколи і докторської дисертацій ще не свідчить про достатній педагогічний рівень викладача вищої медичної школи.

Отже, метою створення та функціонування школи молодого викладача є допомога викладачам-початківцям та майбутнім викладачам-аспірантам, магістрам в опануванні основ педагогіки, педагогічної і медичної психології та виховної роботи з урахуванням особливостей навчально-виховного процесу у вищому закладі медичної освіти.

Основні завдання школи молодого викладача

1. Допомогти викладачам-початківцям опанувати основи педагогіки, педагогічної та медичної психології.

2. Розкрити поняття про державні стандарти вищої медичної освіти. Вивчити основні нормативні документи, які регламентують діяльність вищих закладів освіти, організацію навчально-виховного процесу.

3. Допомогти викладачу-початківцю усвідомити мету, завдання й особливості різних форм, методів навчання та контролю якості підготовки лікаря.

4. Висвітлити питання планування та організації навчального процесу в цілому, та з окремих дисциплін. Допомогти молодим викладачам оволодіти методикою підготовки та проведення практичних, лабораторних, семінарських занять.

5. Висвітлити питання методичного забезпечення навчального процесу. Навчити викладачів-початківців складати методичні розробки до практичних занять для викладачів та методичні вказівки для самостійної роботи студентів. Опанувати методи складання тестових завдань ліцензійного іспиту ("Крок-1", "Крок-2", "Крок-3") та комплексні кваліфікаційні й контрольні завдання.

6. Розкрити проблему, досвід і перспективи впровадження нових ефективних технологій навчання та контролю підготовки студентів.

7. Зберегти, удосконалити й передати молодим викладачам традиції та педагогічний досвід старших поколінь професорсько – викладацького складу академії.

Організація роботи школи молодого викладача

1. Школа молодого викладача створюється за наказом ректора академії.

2. Положення про школу молодого викладача затверджується ректором академії. Робоча навчальна програма - центральною методичною комісією, а календарні плани лекцій та семінарських занять затверджуються проректором з навчальної роботи.

3. Діяльність школи направляють проректор з навчальної роботи та проректор з питань гуманітарної освіти й виховання.

4. Органом управління школи є рада школи. Головою ради є керівник школи, який призначається наказом ректора академії. Керівник школи безпосередньо організовує навчальний процес.

5. Зарахування слухачів школи здійснюється наказом ректора за поданням кафедр та навчального відділу академії. Відвідування занять слухачами є обов'язковим.

6. Тривалість навчання в школі - один навчальний рік. Заняття в школі проводяться раз на місяць у фіксований день.

Форми і методи навчання в школі

Формами і методами навчання в школі є лекції, семінарські заняття та самостійна робота викладачів-початківців.

На лекціях розглядаються:

- питання педагогіки, педагогічної та медичної психології вищої медичної школи;

- питання підготовки та проведення практичних і семінарських занять на кафедрах медико-біологічного профілю та клінічних кафедрах, а також керівництво самостійною роботою студентів;

- підготовка методичних матеріалів для навчально-виховного процесу: методичних розробок для викладачів, методичних вказівок для студентів;

- підготовка тестових завдань для ліцензійних іспитів ("Крок-1", "Крок-2", "Крок-3", комплексних кваліфікаційних завдань, навчальних та атестаційних комп'ютерних програм);

- питання здійснення контролю базисної підготовки студентів, проміжного та підсумкового контролю знань, вмінь та практичних навичок, методики організації та проведення підсумкового заняття, проведення заліків та іспитів, критеріїв оцінки знань, умінь та практичних навичок.

На семінарських заняттях розглядаються питання самостійної підготовки викладачами-початківцями методичних матеріалів, обговорення їх та дискусії з актуальних питань педагогіки у вищому медичному навчальному закладі. Слухачі школи захищають підготовлені ними методичні розробки для викладачів і методичні вказівки для самостійної роботи студентів.

Самостійна робота слухачів школи молодого викладача за фахом проводиться за індивідуальним планом кафедри: проводить самостійний науковий пошук щодо організації проведення навчально-виховного процесу, систематизації науково-методичної інформації, творчо виконують завдання кафедри, готують наочні матеріали для проведення практичних і семінарських занять, складають методичні розробки для викладачів та методичні вказівки для самостійної підготовки студентів. За планом кафедри проводять виховну роботу зі студентами в позаурочний час.

Після виконання навчальної програми проводиться підсумкове заняття, яке включає захист методичних матеріалів, які підготували слухачі та співбесіду з питань педагогіки, психології та організації педагогічного процесу у вищому медичному навчальному закладі з урахуванням навчальної дисципліни та спеціальності. Для проведення підсумкового заняття рада школи складає контрольні питання, які затверджуються проректором з навчальної роботи академії.

Підсумкова атестація слухачів проводиться комісією під головуванням проректора з навчальної роботи академії. До складу атестаційної комісії включаються досвідчені викладачі з медико-біологічних та клінічних дисциплін, начальник навчального відділу, завідувач навчально-методичним кабінетом, проректор з питань гуманітарної освіти та виховання академії і керівник школи.

Після проведення підсумкової атестації складається залікова відомість, яка подається в навчальний відділ. Слухачам, які виконали програму й успішно склали залік, за наказом ректора академії видається відповідне посвідчення.

Робота школи постійно знаходиться в полі зору ректорату та Центральної методичної комісії, де періодично заслуховувалась інформація про її діяльність. На наш погляд функціонування такої школи у вищому медичному (фармацевтичному) навчальному закладі є об'рунтованим і доцільним.

1. Школа викладача - початківця допомагає набути знання з основ педагогічної роботи саме в період до підвищення професійно-педагогічної кваліфікації викладачів у Національному медичному університеті ім. О.О. Богомольця.

2. Навчання в школі молодого викладача допомагає зберегти цінні надбання і традиції педагогічної діяльності старших поколінь викладацького складу академії.

Література. 1. *Наказ Міністра освіти України за № 161 від 2 червня 1993 р. "Про затвердження Положення про організацію навчального процесу у вищих навчальних закладах"*. 2. *Бобак М.І.* Формування особистості медика третього тисячоліття // *Медична освіта.*-2002.-№ 1.-С. 10-13. 3. *Вороненко Ю.В.* Проблеми охорони здоров'я та обґрунтування перспектив розвитку вищої медичної освіти в Україні // *Медична освіта.*-1999.-№1.-С.6-11. 4. *Вороненко Ю.В., Гирін В.М., Мінцер О.П.* Про необхідність створення інформаційної системи "Інтермедвуз" // *Медична освіта.*-2002.-31.-С.5-9. 5. *Кобзар О.Б.* Дидактична роль проблемного навчання в підготовці лікарів // *Медична освіта.*-2002.-№1.-С. 10-13. 6. *Милерян В.Е.* Методические основы подготовки и проведения учебных занятий в медицинских вузах.-Киев. 1999.-64 с. 7. *Петрук В.* Психологічна і фахова підготовка майбутнього спеціаліста // *Вища освіта України.* - 2002. - № 1.- С.53-57.

WAYS OF OPTIMIZATION FOR PRIMARY PROFESSIONAL PEDAGOGICAL TRAINING OF SCIENTIFIC-PEDAGOGICAL MANPOWER (BASED ON WORK EXPERIENCE OF THE SCHOOL OF YOUNG EDUCATIONALISTS AT BUKOVINIAN STATE MEDICAL ACADEMY)

M. Yu. Kolomoiets, I.P. Dyshchuk, I.V. Gerush

Abstract. The authors present information pertaining to an unconventional method of providing primary professional-pedagogical training of young instructors, research students, holders of master's degree acquired at Bukovinian State Medical Academy where the school of young educationalists has been functioning for two years. The basic tasks, the organization of the activity of this school are elucidated. An evaluation of the efficacy of its activity, perspectives, forms and methods of training are characterized.

Key words: training of scientific-pedagogical personnel, organization of the teaching process, pedagogy, psychology, methods of teaching.

Bukovinian State Medical Academy

Надійшла до редакції 23.10.2002 року